



## PASVALIO RAJONO GRŪŽIŲ VAIKŲ GLOBOS NAMAI

Kalno g. 5, Grūžių k., Vaškų sen., LT-39362 Pasvalio r., tel.: (8 451) 42 600 / 42 546,  
el. p. [gruziuvgn@pasvalys.lt](mailto:gruziuvgn@pasvalys.lt), atsisk. sąsk. LT 59401004260000027, Luminor Bank AB, banko kodas 40100.  
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 169250587

### PASVALIO RAJONO GRŪŽIŲ VAIKŲ GLOBOS NAMŲ DIREKTORIAUS 2020 METŲ VEIKLOS ATASKAITA (2020 m. sausio 1 d. – 2020 m. gruodžio 31 d.)

#### 1. VADOVO ŽODIS

**Pasvalio rajono Grūžių vaikų globos namai** (toliau – Globos namai) – Savivaldybės biudžetinė įstaiga, turinti struktūrinį padalinį Šeimos krizių centrą (toliau – Krizių centras), kurios paskirtis – teikti globos (rūpybos) socialines paslaugas be tėvų globos likusiems vaikams, kuriems nustatyta laikinoji ar nuolatinė globa (rūpyba) ir suteikti specialiąsias socialines paslaugas suaugusiems socialines rizikos šeimų nariams ir jų vaikams krizinių situacijų atvejais. Globos namai įregistruoti 1997 m. spalio 27 d. Globos namai yra juridinis asmuo, turintis savo anspaudą, sąskaitą banke. Juridinio asmens kodas 169250587, adresas: Kalno g. 5, Grūžių k., Vaškų sen., LT-39362 Pasvalio r., tel.: (8 451) 42 600 / 42 546 / 43 444, el. p. [gruziuvgn@pasvalys.lt](mailto:gruziuvgn@pasvalys.lt). Interneto svetainės adresas: [www.gruziuvgn.lt](http://www.gruziuvgn.lt).

Globos namai savo veikloje vadovaujasi Lietuvos Respublikos Konstitucija, Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimais, Lietuvos Respublikos socialinių paslaugų įstatymu, Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro įsakymais, Pasvalio rajono savivaldybės tarybos sprendimais, Pasvalio rajono savivaldybės mero potvarkiais, Pasvalio rajono savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymais, Administracijos socialinės paramos skyriaus vedėjo sprendimais, Pasvalio rajono savivaldybės tarybos 2011 m. spalio 26 d. sprendimu Nr. T1- 125 (Pasvalio rajono savivaldybės tarybos 2017 m. rugsėjo 27 d. sprendimo Nr. T1-188 redakcija) „Globos namų nuostatais“ ir kitais teisės aktais, reglamentuojančiais socialinių paslaugų teikimą.

#### **Per 2020 m. Globos namai siekė įgyvendinti:**

Vadovaujantis Pasvalio rajono savivaldybės Tarybos 2020 m. vasario 26 d. Nr. T1-23 sprendimu „Dėl Pasvalio rajono savivaldybės Tarybos 2018 m. balandžio 25 d. sprendimo Nr. T1-86 „Dėl Pasvalio rajono Grūžių vaikų globos namų pertvarkos 2018 – 2020 metų veiksmų plano patvirtinimo“ pakeitimo priemonių plane numatytomis priemonėmis buvo įgyvendinta:

✓ Priemonė „Dviejų gyvenamųjų namų pirkimas su žeme ir jų renovavimas, Bendruomeninių vaikų globos namų veiklai“ - nupirktas gyvenamasis namas su žeme bei

vadovaujantis Pasvalio rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2020 m. gruodžio 4 d. įsakymu Nr. DV-834 „Dėl įgaliojimo atlikti pirkimo procedūros suteikimo Pasvalio rajono Grūžių vaikų globos namams“ atlikti ūkinio pastato remonto darbai viduje, supirktos statybinės medžiagos apdailos darbams išorėje, atlikti aplinkos tvarkymo darbai, aptverta tvora, įsigytos medžiagos aplinkos tvarkymo darbams.

✓ Priemonė „Vaiko laikinosios priežiūros organizavimas ir vykdymas“ – Krizių centre organizuojama vaiko laikinoji priežiūra. Sudarytos tinkamos gyvenimo sąlygos vaikui ir jo tėvams ar kitiems jo atstovams pagal įstatymą, tinkamai tenkinami pagrindiniai vaiko raidos poreikiai bei interesai. 2020 m. vaiko laikinoji priežiūra buvo teikta 1 šeimai, turinčiai 2 vaikus.

✓ Priemonė „Darbuotojų kvalifikacijos kėlimas, motyvavimas teikti nestacionarias paslaugas“ – kiekvienas socialinį darbą dirbantis darbuotojas išklaušė daugiau nei 16 val. 2020 m. darbuotojai kėlė kvalifikaciją ir dalyvavo įvairiuose mokymuose 806 val., vienam darbuotojui teko 42 val.

Pasvalio rajono savivaldybės tarybos 2020 m. vasario 26 d. sprendimu Nr.T1 -29 „Dėl Pasvalio rajono savivaldybės tarybos 2020-2022 m. strateginio veiklos plano patvirtinimo“ pirmo strateginio tikslo „Teikti kokybiškas, saugias ir prieinamas sveikatos priežiūros ir socialines paslaugas“ iškelto uždavinio „Teikti socialines paslaugas ir mažinti socialinę atskirtį rajone“ taikant priemonę „Išlaikyti ir plėtoti socialinės priežiūros paslaugų teikimą šeimoms patiriančioms socialinę riziką ir jų vaikams Globos namuose, socialinės priežiūros paslaugų teikimą į krizinę situaciją patekusioms šeimoms ir asmenims Šeimos krizių centre.“

Pasvalio rajono savivaldybės tarybos 2020 m. balandžio 6 d. sprendimu Nr.T1-71 „Dėl Pasvalio rajono savivaldybės 2020 m. socialinio paslaugų plano patvirtinimo“ pirmo tikslo „Įgyvendinti socialinės globos paslaugų tėvų globos netekusiems vaikams ir jų šeimoms pertvarkos priemones ir užtikrinti socialinės priežiūros paslaugų teikimą šeimoms patiriančioms socialinę riziką, teikti pagalbą globėjams ir globojamiems vaikams“ iškelto uždavinio „Užtikrinti socialinės globos normas atitinkantį socialinės globos paslaugų teikimą našlaičiams ir tėvų globos netekusiems vaikams“ taikant priemonę „Teikti ilgalaikės, trumpalaikės socialinės globos paslaugas institucijoje tėvų globos netekusiems vaikams“ iškelto uždavinio „Gerinti socialinių paslaugų teikimo prieinamumą šeimoms patiriančioms socialinę riziką ir jų vaikams šeimos krizės atveju“ taikant priemonę „Teikti socialines paslaugas Šeimos krizių centre“.

Krizių centre organizuojama ir teikiama pagalba (socialinė, psichologinė) asmenims ir jų šeimoms, išgyvenantiems krizinę situaciją ar patyrusiems stiprius emocinius išgyvenimus, neturintiems gyvenamosios vietos ar dėl patirto smurto, prievartos ar kitų priežasčių, siekiant atkurti asmens savarankiškumą, prarastus socialinius ryšius ir padėti integruotis į visuomenę. Krizių centre yra 12 kambarių, jie pilnai apstatyti būtiniaisiais baldais. Dalyje kambarių yra televizoriai, visuose

kambariuose - šaldytuvai. Krizių centras dirba su socialinių paslaugų gavėjais individualiai. Užtikrina saugią aplinką asmeniui bei šeimai, patekusiems į krizinę situaciją. Suteikiamas palaikymas ir konsultacijos bei atkuriami ryšiai su supančia aplinka. Tarpininkaujama gaunant teisinę, medicininę ir kitą pagalbą. Reikalui esant, paslaugų gavėjai buvo nukreipiami specialistų konsultacijoms, stiprinama pasitikėjimas savimi, sudaromos sąlygos atkurti prarastus ryšius su šeima, artimaisiais, skatinama aktyviai dalyvauti socialiniame gyvenime, skatinant planuoti savo pajamas ir išlaidas, taupyti savarankiško gyvenimo pradžiai. Per 2020 metus buvo suteiktos socialinės priežiūros paslaugos 43 asmenims (14 suaugusių ir 29 vaikams).

**Globos namų tikslas** – užtikrinti paslaugų gavėjams (vaikams netekusiems tėvų globos ir šeimoms bei jų vaikams patekusiems į krizinę situaciją) socialines paslaugas, sudaryti kitas jiems tinkamas sąlygas ir palaikyti aplinką, kurioje jie galėtų saugiai augti, vystytis ir tobulėti, psichologiškai stiprėti bei visapusį dalyvavimą visuomenėje.

**Globos namų misija** – likusiems be tėvų vaikams užtikrinti saugumą ir priežiūrą, padėti kiekvienam vaikui siekti brandos, ugdyti sveikos gyvensenos pagrindus, padėti įgyti socialinių ir savarankiško gyvenimo įgūdžių, organizuoti neformalųjį ugdymą, ruošiant vaikus sėkmingai integracijai į socialinę aplinką.

**Įstaigos uždaviniai:**

✓ Vykdyti globėjo (rūpintojo) funkcijas, užtikrinti vaikams kokybiškas valstybės teisės aktuose nustatytas sveikas ir saugias buitines ir ugdymosi sąlygas, artimas šeimos aplinkai, atitinkančias jo amžių, sveikatą ir brandą;

✓ Pažinti vaiko individualumą, plėtoti gebėjimus, rūpintis jo dvasiniu ir fiziniu ugdymu, skatinti vaiko fizinę, psichinę bei socialinę brandą, ugdyti pilietiškumą, dorinius, šeiminius, darbinius, socialinius, sveikos gyvensenos ir higienos įgūdžius, sudaryti sąlygas vaiko saviraiškai, pasirenkant jo poreikius ir pomėgius atitinkančias ugdymo įstaigas;

✓ Sudaryti sąlygas vaikui įgyti kultūros bei socialinę kompetenciją, tapti atsakingu už savo poelgius bei ugdyti pagarbą žmogaus teisėms ir laisvėms. Rengti savarankiškam gyvenimui ir integracijai atviroje demokratinėje visuomenėje;

✓ Užtikrinti socialinių paslaugų gavėjams teikiamų socialinės priežiūros paslaugų kokybę;

**Vaikų globos namai bendradarbiauja** su valstybės ir savivaldybės įstaigomis ir institucijomis, sprendžiant socialinės globos organizavimo ir teikimo, globėjų (rūpintojų) paieškos bei įvaikinimo klausimus. Bendradarbiaujama su Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo Tarnybos prie socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Panevėžio apskrities vaiko teisių apsaugos skyriumi, Pasvalio rajono savivaldybės administracijos Socialinės paramos ir sveikatos skyriumi, Panevėžio apskrities vyriausiojo policijos komisariato Pasvalio rajono policijos komisariato

reagavimo skyriumi, viešosios policijos tyrėjais, Pasvalio policijos komisariato migracijos tarnyba, Lietuvos probacijos tarnybos Panevėžio skyriumi, VŠĮ Pasvalio pirminės asmens sveikatos priežiūros centru, Pasvalio rajono seniūnijomis, Vaškų kultūros centru, Vaškų gimnazija, Pasvalio jaunimo ir suaugusiųjų profesinio rengimo centru, Pasvalio „Riešuto“ mokykla, PPRC Joniškėlio I. Karpio žemės ūkio padaliniu, Pasvalio socialinių paslaugų centru, Pasvalio rajono sutrikusio intelekto žmonių užimtumo centru „Viltis“, Šiaulių profesinio rengimo centru, Veliučionių socializacijos centru, Kauno vaikų socializacijos centru „Saulutė“, Kauno buitės paslaugų ir verslo mokykla, Panevėžio profesinio rengimo centru. Užmezgta draugystė su „Sodžiaus ryto“ (suteikia galimybę užsidirbti), „Šiaurės aruodų“ ūkininkais, kurie dažnai vieši su dovanomis: daržovėmis, varškės ir pieno produktais, įvairiais saldumynais, UAB „Svalex“ ir „Pas Rimą“ vadovai apsilanko su įvairiomis gėrybėmis. Prieš didžiąsias Metų šventes pas mus lankosi su gausiomis gėrybėmis, dovanomis Žilpamūšio bendruomenės nariai su vadove Janina Katauskiene.

**Įgytos įstaigos veiklos licencijos.** Licenciją socialinei globai teikti suteikė Socialinių paslaugų priežiūros departamentas prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos 2014 m. lapkričio 24 d. Licencija suteikia galimybę teikti institucinę socialinę globą (ilgalaikę, trumpalaikę) likusiems be tėvų globos vaikams, socialinės rizikos vaikams.

**Darbų apimtys dokumentų valdymo srityje.** Įstaigos direktoriaus įsakymų parengta: veiklos – 102, atostogų ir komandiruočių – 210, vaikų apgyvendinimo ir išleidimo klausimais – 12, personalo klausimais – 111. Gauta raštų – 346, išsiųsta – 360, pasirašyta sutarčių – 33. Dirbama su dokumentų valdymo sistema „Kontora“.

## 2. PERSONALO VALDYMAS

### 2.1. Pareigybių struktūra

Pasvalio rajono savivaldybės tarybos 2019 m. birželio 26 d. sprendimu Nr. T1-127 „Dėl Pasvalio rajono savivaldybės tarybos 2014 m. gruodžio 19 d. sprendimo Nr. T1-255 „Dėl Grūžių vaikų globos namų didžiausio leistino pareigybių (etatų) skaičiaus patvirtinimo“ pakeitimo. Įstaigoje patvirtintas didžiausias leistinas etatų skaičius – 23. Tiesiogiai su vaikais dirbantis personalas sudaro 87 procentus.

Eil. Nr.	Pareigybės pavadinimas	Etatų skaičius 2019 m. sausio 1 d.	Etatų skaičius 2020 m. sausio 1 d.	Etatų skaičius 2020 m. gruodžio 31 d.
1.	Administracija (direktorius, direktoriaus pavaduotojas socialiniams reikalams, vyr. buhalteris, administratorius)	2	2	2
2.	Socialiniai darbuotojai	2	2	2
3.	Socialinių darbuotojų padėjėjai	8	8	6
4.	Bendrosios praktikos slaugytoja	0,5	0,5	-

5.	Socialinis pedagogas	1	1	1
6.	Psichologas	0,5	0,5	-
7.	Spec. pedagogas	1	1	-
8.	Socialinių paslaugų užimtumo specialistas	1	1	-
9.	Kiti darbuotojai (kompiuterių specialistas, darbininkas, ūkvedys, vairuotojas,)	1,25	2	1,5
<b>Iš viso:</b>		<b>17,25</b>	<b>17,25</b>	<b>12,5</b>

Iš lentelėje pateiktų duomenų matyti, kad etatų skaičius kito, nes mažėjo vaikų netekusių tėvų globos skaičius. Darbuotojų teikiančių socialinę globą etatų skaičius Globos namuose yra apskaičiuojamas atsižvelgdami į Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2006 m. lapkričio 30 d. įsakymą Nr. A1-317 „Dėl socialinę globą teikiančių darbuotojų darbo laiko sąnaudų normatyvų patvirtinimo“ (su visais aktualiais pakeitimais) 8 punktu. Nuo 2020 m. sausio 1 d. iki 2021 m. sausio 1 d. sumažėjo globojamų vaikų skaičius, todėl sumažėjo ir darbuotojų teikiančių socialinę globą etatų skaičius 4,75.

## 2.2. Darbuotojų išsilavinimas.

Pareigybės pagal struktūrą	Fizinių asmenų skaičius	Auštasis universitetinis išsilavinimas	Aukštasis neuniversitetinis išsilavinimas	Aukštesnysis	Profesinis
Administracija	4	3	1		
Socialiniai darbuotojai	2	1	1		
Socialinis pedagogas	1	1			
Socialinio darbuotojo padėjėjai	6			1	5
Ūkvedys	1				1
Kiti darbuotojai	2	1		1	
<b>Iš viso:</b>	<b>16</b>	<b>6</b>	<b>2</b>	<b>2</b>	<b>6</b>

Per 2020 m. darbuotojų išsilavinimas nepakito. Globos namuose dirbantys socialiniai darbuotojai ir jų padėjėjai kasmet dalyvauja 16 valandų profesinės kompetencijos tobulinimo programose. Globos namuose dirbantys darbuotojai turi reikiamą kvalifikaciją. 2020 m. Socialinių paslaugų priežiūros departamento prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos direktoriaus įsakymais 3 socialiniams darbuotojams suteikta vyresniojo socialinio darbuotojo kvalifikacinė kategorija. 1 socialinio darbuotojo padėjėja siekia aukštojo socialinio darbo išsilavinimo, mokosi Panevėžio kolegijos 3-ame kurse, 2 socialinio darbuotojo padėjėjai mokosi Biržų technologijų ir verslo mokymo centre.

### 2.3. Darbuotojų kvalifikacijos kėlimas (val.)

Kvalifikacijos kėlimo mokymai	Supervizijos (val.)	Kiti mokymai (val.)	Specialistų skaičius
Administracija	15	255	4
Socialiniai darbuotojai ir socialinių darbuotojų padėjėjai	54	551	8
<b>Iš viso:</b>	<b>69</b>	<b>806</b>	<b>12</b>

Racionaliai naudojant profesinės kompetencijos ir kvalifikacijos tobulinimui skirtas lėšas, buvo siekiama nuolatinio darbuotojo profesinio augimo, teikiamų socialinių paslaugų kokybės gerinimo. Buvo išsiaiškinta darbuotojų kvalifikacijos tobulinimo tolimesnis poreikis, sudarytas darbuotojų profesinės kompetencijos tobulinimo ir kvalifikacijos kėlimo planas, patvirtintas Globos namų direktoriaus 2020 m. kovo 16 d. įsakymu Nr. V-16. 2020 m. darbuotojai kėlė kvalifikaciją ir dalyvavo įvairiuose mokymuose 806 val., vienam darbuotojui teko 42 val. Pagal užimamas pareigas darbuotojai dalyvavo kvalifikacijos kėlimo mokymuose: psichikos sveikatos kompetencijų didinimas įmonių darbuotojams, teikiant psichoemocinio raštingumo kompetencijų stiprinimą, psichinės sveikatos krizių valdymą, vaikų ir paauglių savęs žalojimą, krizinius išgyvenimus, perdegimo sindromą, kovą su stresu, psichikos ligos, vaikų socialinių įgūdžių ugdymas netinkamo elgesio korekcijos procese, savižudybių rizikos vertinimas ir pirmos psichologinės pagalbos teikimas, pozityvios tėvystės principu diegimas rizikos šeimų vaikams, elgesio korekcijos metodų taikymas dirbant su vaikais, turinčiais autizmo spektro sutrikimų, 5 darbuotojai dalyvavo 15 akademinėse valandose supervizijose, 6 socialinių darbuotojų padėjėjams buvo suorganizuota 6 savipagalbos grupės, kurias vedė psichologė Daiva Čėponienė.

### 3. VAIKŲ GLOBOS NAMŲ VYKDYTOS VEIKLOS APRAŠYMAS

Grūžių vaikų namuose teikiamos paslaugos pagal veiklos kryptį: kita stacionarinė globos veikla (87.90), kita, nesusijusi su apgyvendinimu, socialinio darbo veikla (88.90), kita apgyvendinimo veikla (55.90), kitas, niekur kitur nepriskirtas, švietimas (85.59), kitas, niekur kitur nepriskirtas, keleivinis sausumos transportas (49.39), bibliotekų ir archyvų veikla (91.01).

Globos namuose teikiamos apgyvendinimo, maitinimo organizavimo, aprūpinimo apranga ir avalyne, sveikatos priežiūros organizavimo, kasdienio gyvenimo įgūdžių ugdymo ir palaikymo, darbinių įgūdžių ugdymo, laisvalaikio organizavimo, informavimo, konsultavimo, tarpininkavimo ir atstovavimo paslaugos bei specialiosios paslaugos (trumpalaikė ir ilgalaikė) globa vaikams.

**Informavimas** Įstaigos specialistai vaikui ir jo artimiesiems teikia informaciją apie socialinės globos ir kitas paslaugas globos namuose, vadovaudamiesi „Globotinių supažindinimo su institucija tvarkos aprašu, patvirtintu Globos namų direktoriaus 2019 m. gegužės 16 d. įsakymu Nr. V-62. Sudaromos sąlygos vaikui gauti reikiamą informaciją apie kitas institucijas. Vaiko tėvams (globėjui, rūpintojui) ir kitiems vaiko gerove suinteresuotiems asmenims yra prieinama informacija apie globos namus. Užtikrinamas informacijos apie asmenį konfidencialumas. Globos namuose vyksta globotinių individualus ir grupinis profesinis informavimas – veikla, apimanti žinių, apie švietimo sistemą (priėmimo taisykles ir mokymosi sąlygas, studijų bei mokymosi programas, jų turinį, trukmę, formas ir kt.), specialybių ir profesijų turinį, ypatumus bei reikalavimus, kvalifikacijas, darbo rinką (profesijų pasaulį, darbo jėgos paklausą ir pasiūlą bei kt.), taip pat profesinės karjeros galimybes, kitos informacijos teikimą.

**Konsultavimas.** Supažindinama su Globos namų vidaus tvarkos taisyklėmis, asmenine atsakomybe. Sudaromos sąlygos konsultotis su Globos namų specialistais ir kitų institucijų specialistais, gauti informaciją rūpimais klausimais. Vaikus konsultuoja Pasvalio rajono savivaldybės Švietimo pagalbos tarnybos specialistai, asociacijos „Pasvalio šeimos gerovės centro“ specialistai, Panevėžio apskrities vyriausiojo policijos komisariato Pasvalio rajono policijos komisariato pareigūnai, VŠĮ Pasvalio pirminės sveikatos priežiūros gydytojai, Panevėžio, Vilniaus, Šiaulių, Kauno, Klaipėdos vaikų ir paauglių psichiatrais, psichoterapeutais. Sprendžiant vaiko problemą konsultuojamasi su Pasvalio rajono savivaldybės tarpinstitucinio bendradarbiavimo koordinatorė, Pasvalio socialinių paslaugų centro Globos centro, pagalbos šeimai padaliniais, Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo Tarnybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Panevėžio apskrities vaiko teisių apsaugos Pasvalio rajone skyriumi.

**Kasdieninio gyvenimo įgūdžių ugdymas ir palaikymas.** Paslaugų teikimas, kuriuo siekiama ugdyti ir palaikyti kuo didesnę savarankiškumą, atliekant įvairias asmeniniame ar visuomeniniame gyvenime reikalingas funkcijas. Skatinama dalyvauti įvairiose veiklose, tenkinant savo poreikius. Teikiama pagalba tvarkant asmenines pinigines vaikų lėšas, apsiperkant, planuojant ir atliekant asmeninės higienos, buitinius darbus ir pan.

Globotiniams nuo 7 m. kiekvieno mėnesio pradžioje mokami kišenpinigiai, vadovaujantis Globos namų kišenpinigių mokėjimo globotiniams tvarkos aprašu, patvirtintu, Globos namų direktoriaus 2019 m. spalio 30 d. įsakymu Nr. V-116. Vaikai kartu su šeimynų socialiniais darbuotojais planuoja savo pajamas ir išlaidas, mokomi racionaliai elgtis su pinigais, planuoti biudžetą ir išlaidas, mokosi naudotis banko kortelėmis, elektronine bankininkyste.

Gyvendami šeimynose, vaikai su darbuotojų pagalba gaminasi maistą, mokosi skalbti, išsilyginti ir prižiūrėti savo rūbus, palaikyti švarą gyvenamosiose patalpose bei kieme.

Globotiniai aprūpinami reikalinga apranga ir avalyne, atsižvelgiant į metų laiką, vaiko lytį, amžių ir jų pageidavimus, vadovaujantis Pasvalio rajono savivaldybės tarybos „Dėl maitinimo, patalynės, ir aprangos normatyvų patvirtinimo“ 2020 m. balandžio 6 d. sprendimu Nr. T1- 73. (Patalynės ir aprangos išlaidų finansinis normatyvas vienam socialinės globos gavėjui mėnesiui – 54,00 Eur). Sudaroma galimybė pačiam globotiniui parduotuvėje išsirinkti norimą rūbą ar avalynę, ugdomas vaiko skonis, sudaromos galimybės išreikšti savo individualumą, nuostatas ir vertybes.

**Darbinių įgūdžių ugdymas.** Darbinė veikla organizuojama individualiai ir šeimynoje pagal parengtas veiklos programas. Kiekvienas globotinis pagal savo sugebėjimus ir amžių turi numatytas pareigas tvarkant aplinką, patalpas, planuojant šeimynos gyvenimą, gaminant maistą. Pavasario, vasaros laikotarpiu kartu su globotiniais ir Šeimos krizių centro paslaugų gavėjais gražinome aplinką. Vaikai nuolat patys tvarkėsi savo gyvenamuosius kambarius, bendro naudojimo patalpas, kiemą. Kieme dirbo sezoną atitinkančius darbus: žiemą kasė sniegą, pavasarį susikasė daržą, jame pasisėjo daržovių, prisodino šiltnamyje daržovių. Vaikai buvo supažindinti su daržovių sėklomis, sėjomaina, sėjimo laiku ir specifika, sudyigus sėkloms, susipažino su daržo priežiūra. Rudenį pasiruošė konservuotų atsargų. Mokėsi gaminti šviežių daržovių salotas, užšaldyti žalumynų žiemai. Įsirengė savus gėlynus, juos prižiūrėjo, pjovė žolę. Buvo mokoma laistyti, ravėti, kovoti su kenkėjais. Rudenį grėbė nukritusius lapus, sutvarkė žiemai daržą, gėlynus, vaismedžius. Vaikams sudarėme galimybę užsidirbti pinigų pas „Sodžiaus ryto“ ūkininką Algimantą Morkūną

**Laisvalaikio organizavimas.** Laisvalaikio organizavimo dėka vaikai gali bendrauti, dalyvauti grupiniuose socialinio darbo užsiėmimuose, užsiimti mėgstama veikla. Organizuojama kultūrinė veikla: valstybinių, religinių, globos namų tradicinių švenčių šventimas, išvykų organizavimas į vaikų pageidaujamus renginius ar vietas, kultūriniai renginiai globos namuose ir už jų ribų (koncertai, parodos, diskusijos), įvairūs laisvalaikio renginiai: diskotekos, švenčiami gimtadieniai. Vaikai gamino Užgavėnių kaukes, mokėsi kepti duoną duonkepėje, domėjosi margučių dažymo technika ir organizavo velykinių margučių šventę, namų sąlygomis gamino kebabus, Tolerancijos diena suruošė piešinių parodą. Visiems vaikams sudarytos sąlygos naudotis televizoriumi, žiūrėti video filmus, žaisti stalo žaidimus: „Monopolis“, „Domino“, „Uno“, mokytis kompiuterinio raštingumo. 2020 metais Lietuvos Respublikoje du kartus buvo paskelbtas karantinas. 2020 metų vasarą vaikai aplankė Lietuvos Aukštaitijos bokštus: Vilkakalnio apžvalgos bokštą, Didžiasalio apžvalgos bokštą, Ignalinos rajone, Anykščių Šv. Apaštalo Evangelisto Mato bažnyčią ir medžių Lajų taką. Lankėsi Vilniaus, Kauno, Biržų, Panevėžio, Šiaulių, Joniškio apylinkėse bei įžymiose apylinkių vietose. Vaikai kartu su socialiniu pedagogu organizavo viktorinas, skirtas Šv. Valentino ir Vasario 16 - osios dienoms paminėti. 2020 m. pavasarį vaikai dalyvavo akcijoje „Darom“, tvarkė Globos namų aplinką ir Grūžių kaimo teritoriją. Su socialiniais darbuotojais vaikai dalyvavo konkurse „Kūryba, rankdarbiai, piešimas“. Su socialine pedagoge



ugdė socialinius įgūdžius: mokymosi svarbą, atsakomybės sampratą, bendravimą ir bendradarbiavimą su suaugusiais žmonėmis bei bendraamžiais, draugystės reikšmę žmogaus gyvenime, gebėjimą atsisipirti kitų įtakai, mokėjimą pasakyti NE, konstruktyvų bendravimą, aktyvų klausymą, apie stresą, pagalbos priėmimo būdus. Įtvirtino gyvenimiškuosius ir darbinius įgūdžius: šiukšlių rūšiavimą, mokesčių mokėjimą ir skaitiklių parodymų nurašymą, rūbų džiovinimą, lytiniu keliu plintančias ligas, lankėsi įvairiose įstaigose, mokėsi registruotis į įstaigas internetinėje erdvėje ir telefoninio pokalbio metu. Vyko prevenciniai užsiėmimai sveikatos stiprinimo klausimais: apie vaistažoles, jų rūšis, gydomąsias savybes, daržovių naudą žmogaus organizmui, imuniteto stiprinimą, lytiškai plintančias ligas, apsisaugojimo priemones. Vyko prevenciniai užsiėmimai pateikiant mokomąją video medžiagą apie žalingus įpročius, gebėjimą valdyti savo emocijas, bendravimą: „Pasaka apie šeimą“, „Visa tiesa apie cigaretę“, „Pykčio valdymas mergaitėms“. Globos namuose yra vykdomi užsiėmimai profesinio veiklinimo klausimais: globotiniai supažindinami su įvairiomis profesijomis, ugdymo įstaigomis, kuriose gali įgyti profesijas, formuojami įgūdžiai darbo paieškoms, CV ir motyvacinio laiško rašymo. Globotiniai kartu su socialiniais darbuotojais ir jų padėjėjais, socialiniu pedagogu užsiima turininga, patinkančia veikla: žaidžia stalo žaidimus, važinėja dviračiais, piešia, švenčia kalendorines šventes, gimtadienius, leidžia laiką Grūžių, Kalneliškio, Vaškų kaimo bendruomenių organizuojamuose renginiuose, vyksta į edukacines išvykas, leidžia laiką prie vandens telkinių, maudosi, ant laužo kepa mėsos produktus, daržoves. 2020 metais visi globotiniai aktyviai leido laiką, ilsėjosi vaikų stovykloje „Tatulos vingiai“, kuri vyko Raubonių kaime, organizatoriai karate kyokušin klubas „Kamuido“. Po stovyklos vaikai grįžo pilni gerų emocijų, išpūdžių, potyrių, praleidę gerai laiką.

**Maitinimo organizavimas.** Maitinimo paslauga globos namuose gyvenantiems vaikams teikiama penkis kartus per dieną (pusryčiai, pietūs, pavakariai, vakarienė, naktipiečiai). Pietus valgo ugdymo įstaigose. Globotinių maitinimas organizuojamas vadovaujantis Pasvalio rajono savivaldybės tarybos 2020m. balandžio 6 d. sprendimu Nr. T1-73 „Dėl maitinimo, medikamentų, patalynės, ir aprangos normatyvų patvirtinimo“. Patvirtinta mitybos paros kaina ikimokyklinio amžiaus vaikams – 3,50 Eur, mokyklinio amžiaus vaikams – 4,50 Eur. Vaikams yra sudaryta galimybė išreikšti savo pageidavimus dėl maitinimo. Nuo 2018 m. gruodžio 1 d. įstaigoje nebėra valgyklos. Maistą vaikai gaminasi patys, padedant socialiniams darbuotojams ir jų padėjėjams.

**Sveikatos priežiūros paslaugos.** Labai didelis dėmesys skiriamas vaikų sveikatos priežiūrai. Globos namų globotiniai priregistruoti pas vaikų pediatrę Ireną Vitkauskienę. Atliekami nuolatiniai globotinių sveikatos patikrinimai, skiepai. Globotiniams prireikus suteikiama pirmoji medicininė pagalba, užtikrinamas gydytojų paskirtų medikamentų vartojimas, vaikai palydimi pas gydytojus įvairiuose Lietuvos miestuose, aprūpinami medikamentais, esant poreikiui kontraceptinėmis priemonėmis, parengiame dokumentus globotinių neįgalumo lygio nustatymui.

Esant blogai emocinei būsenai, kylant suicido indikacijoms, globotiniai hospitalizuojami į Lietuvos vaikų ir paauglių psichiatrijos skyrius.

2020 metais pas šeimos gydytoją vaikai lankėsi 52 kartus; Viešojoje įstaigoje Panevėžio ligoninėje vaikų ir paauglių psichiatrą Mindaugą Gurevičių – 23 kartus; Viešojoje Respublikinėje Vilniaus psichiatrijos ligoninėje gydėsi – 2 kartus; Bendrąsias odontologijos paslaugas gavo – 28 kartus; Šiaulių moters ir vaiko klinikoje vaikų ir paauglių psichiatrijos centre gydėsi – 7 kartus; Kauno vaikų psichiatrijos skyriuje – 3 kartus; Panevėžio vaikų ligų skyriuje gydėsi 3 vaikai; Ginekologas konsultavo – 5 kartus; Chirurgas – 3 kartus; Traumatologas – 3 vaikus. Laboratorijoje atlikti tyrimai 6 vaikams; Biržuose nustatytas neįgalumas 1 vaikui; Pasvalio poliklinikos medicininėje komisijoje lankėsi 1 vaikas. Psichologo ir psichoterapeuto paslaugos teikiamos visiems globotiniams Pasvalio, Panevėžio miestuose, globotiniai buvo konsultuoti 80 kartų.

Kiekvieno vaiko poreikiai atsispindi individualios socialinės globos plane (toliau - ISGP), kuriame kiekvieno globotinio galios ir sunkumai yra vertinami, kaip bendra vaiko asmenybę sudaranti visuma, parenkami tiksliausi individualizuoti būdai, metodai ir korekcijos priemonės. Sudarant ISGP atsižvelgiama į vaiko nuomonę, jo gebėjimus ir gabumus, situaciją vaiko šeimoje, vaiko ypatumus, susijusius su jo amžiumi ir branda, lytimi ir siekiama įtraukti jo tėvus ir globėjus. Plane numatoma, kokios bus teikiamos paslaugos, kokia reikalinga pagalba, ar vaikui būtina pritaikyti aplinką specialiesiems poreikiams tenkinti ir kt. ISGP nuolat pildomas, atliekamos planų pokyčių analizės bei peržiūros. Plane atsispindi vaiko raidos, augimo ir vystymosi būklė.

Vaikų savarankiško gyvenimo įgūdžiams formuoti vaikų globos namuose yra organizuojama įvairi veikla, taikant šiuolaikines darbo formas ir metodus. Vaikai mokomi įvairių smulkių buitinių darbų, savitvarkos (skalbimas, drabužių lyginimas ir tvarkymas, patalpų valymas, aplinkos tvarkymas), maisto gaminimo, darbo kompiuteriu, ugdomi savo profesinės, darbo karjeros ir ateities planavimo, formuojama šeimos, sveikatos samprata, asmeniniai ir socialiniai įgūdžiai kasdieninėje veikloje, darbinio, muzikinio ugdymo, tiek įvairioje projektinėje ir kitoje veikloje pagal pomėgius. Savarankiškumo įgūdžiai yra aprašomi ISGP. Šiuo proceso metu globotiniams padedama suprasti, kur jis norėtų mokytis, kokios sieks profesijos ar amato, kur gyvens bei kaip panaudos išmokėtas pašalpas ar sutaupytas lėšas, numatomos socialinės integracijos priemonės.

Vykdomas prevencinis darbas sveikatos priežiūros, asmens higienos, žalingų įpročių ir užkrečiamųjų ligų srityse. Globos namuose sukaupta nedidelė biblioteka, kuria vaikai visada turi galimybę naudotis. Vaikai gali užsiimti sportine veikla sporto salėje.

Globotinių socializacijos įgūdžiai ugdomi ir formuojami įvairių ekskursijų, projektų, išvykų metu. Globos įstaiga siekia ne tik sudaryti tinkamas gyvenimo ir ugdymo sąlygas, bet ir sukurti tokią materialinę bazę, kuri priartintų ugdytinį prie šeimos aplinkos bei organizuoti visapusišką vaikų užimtumą.

#### 4. VAIKŲ GLOBOS NAMŲ FINANSAVIMAS

Globos namai yra finansuojami iš savivaldybės biudžeto lėšų ir Valstybės biudžeto. Gautų lėšų ir gautų asignavimų panaudojimas pateikiamas 4 ir 5 lentelėse.

##### 4.1. Gauti asignavimai.

	2019 m. Eur		2020 m. tūkst. Eur	
	Iš viso	Iš jų	Iš viso	Iš jų
		VGN		VGN
Iš Savivaldybės biudžeto	203,4	203,4	204,8	204,8
Iš valstybės biudžeto globos (rūpybos) išmoka	20,5	20,5	19,0	19,0
Iš savivaldybės biudžeto projektams	0,9	0,9	2,9	2,9
Kitų finansavimo šaltinių (2 % GPM, parama ir pan.)	0,2	0,2	0,1	0,1
<b>Iš viso:</b>	<b>225,0</b>	<b>225,0</b>	<b>226,8</b>	<b>226,8</b>

2020 m. vasario 26 d. sprendimu Nr.T1-28 „Dėl Pasvalio rajono savivaldybės 2020 metų biudžeto patvirtinimo“, patvirtinta asignavimai pagal programas Grūžių vaikų globos namų išlaikymui – finansavimo šaltiniai: Savivaldybės savarankiškoms funkcijoms finansuoti -157600,00 Eur, Teikiamoms paslaugoms finansuoti – 20500,00 Eur.

2020 m. birželio 25 d. sprendimu Nr.T1-131 „Dėl Pasvalio rajono savivaldybės 2020 metų biudžeto patvirtinimo“, patvirtinta asignavimai pagal programas Grūžių vaikų globos namų išlaikymui – finansavimo šaltiniai: Savivaldybės savarankiškoms funkcijoms finansuoti padidinta - 8300,00 Eur

2020 m. rugsėjo 30 d. sprendimu Nr.T1-167 „Dėl Pasvalio rajono savivaldybės 2020 metų biudžeto patvirtinimo“, patvirtinta asignavimai pagal programas Grūžių vaikų globos namų išlaikymui – finansavimo šaltiniai: Savivaldybės savarankiškoms funkcijoms finansuoti padidinta - 21100,00 Eur

2020 m. gruodžio 23 d. sprendimu Nr.T1-243 „Dėl Pasvalio rajono savivaldybės 2020 metų biudžeto patvirtinimo“, patvirtinta asignavimai pagal programas Grūžių vaikų globos namų išlaikymui – finansavimo šaltiniai: Savivaldybės savarankiškoms funkcijoms finansuoti padidinta - 17800,00 Eur Teikiamoms paslaugoms finansuoti sumažinta – 1500,00 Eur. Sumažėjus vaikų skaičiui, sumažėjo socialinių išmokų, sumažinimas teikiamų paslaugų finansavimas.

2020 m. Valstybinė mokesčių inspekcija pervedė 2 procentus GPM – 77,69 Eur. Panevėžio apygardos teismas (A. Kvalitaitės, neišmokėtas darbo užmokestis 2009-2013) – 48,22 Eur 2020 m. liko nepanaudota 543,94 Eur paramos.

#### 4.2. Gautų asignavimų panaudojimas.

	2019 m. Eur		2020 m. tūkst. Eur	
	Iš viso	Iš jų	Iš viso	Iš jų
		VGN		VGN
Darbo užmokestis	152,6	152,6	168,1	168,1
Sodra	2,3	2,3	2,5	2,5
Šildymas	3,8	3,8	2,1	2,1
Elektra	4,0	4,0	3,7	3,7
Šaltas vanduo	0,8	0,8	0,7	0,7
Komunalinės paslaugos	0,0	0,0	0,3	0,3
Gyventojų maitinimas	19,5	19,5	14,4	14,4
Ryšių paslaugos	0,4	0,4	0,4	0,4
Kitos prekės	10,7	10,7	4,0	4,0
Transportas	12,0	12,0	2,5	2,5
Medikamentai	1,0	1,0	2,0	2,0
Apranga	3,7	3,7	2,5	2,5
Komandiruotės	0,3	0,3	0,1	0,1
Kvalifikacijos kėlimas	0,7	0,7	0,5	0,5
Ilgalaikio turto įsigijimas	2,3	2,3	11,8	11,8
Kitos paslaugos	7,1	7,1	4,4	4,9
Darbdavių socialinė parama	2,7	2,7	3,0	3,0
<b>Iš viso:</b>	<b>223,9</b>	<b>223,9</b>	<b>223,5</b>	<b>223,5</b>

Pateiktos lentelės duomenys rodo, kad padidėjo darbo užmokestis dėl pakilusios pareiginės algos dydžio, darbuotojams skaičiuojama kintamoji dalis, įvertinus jų darbą praėjusiais metais, išmokėtos išeitinės kompensacijos atleistiems darbuotojams. Per 2020 m. ilgalaikio turto įsigyta: du minkšti baldų kampai už 2355,00 Eur, 2 nešiojami kompiuteriai už 1380,00 Eur. Ūkinio pastato esminis pagerinimas – 1551,25 Eur., kiemo statinių esminis pagerinimas 6448,49 Eur.

2020 metams socialinių paslaugų kaina vienam paslaugos gavėjui, be tėvų likusiam vaikui Pasvalio rajono savivaldybės tarybos 2020 m. balandžio 6 d. sprendimu Nr. T1–72, „Dėl socialinių paslaugų kainų nustatymo“ 1216,00 Eur per mėnesį.

#### 4.3. Lėšų sąnaudos Grūžių vaikų globos namų vieno asmens išlaikymui (palyginimas):

	2019 m.		2020 m.	
Vidutinis gavėjų skaičius per metus	18		12	
Gavėjų skaičius metų pabaigoje	12		9	
1 asmens išlaikymo /faktinė kaina Eur/mėn.	Patvirtinta kaina	Faktinė kaina	Patvirtinta kaina	Faktinė kaina
	880,00	1025,99	1216,00	1470,52

Vieno asmens išlaikymo kainos padidėjimą lėmė nuo 2020-01-01 įsigaliojusi nauja suvestinės redakcija įstatymo 2017 m. sausio 17 d. Nr. XIII – 198 „Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo ir komisijų narių atlygio už darbą „ (su visais aktualiais pakeitimais), remiantis nauja suvestine buvo padidinti socialinių paslaugų srities darbuotojų (socialinių darbuotojų, socialinių darbuotojų padėjėjų) pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientai. Didinami 20 proc.; sumažėjęs socialinių paslaugų gavėjų skaičius, išėtinės išmokos, kompensacijos už nepanaudotas atostogas, 3 globotiniai buvo vežiojami į Joniškėlio Igno Karpio žemės ūkio paslaugų ir verslo mokyklą vaikų globos namų transportu. Atsižvelgiant į Socialinių paslaugų priežiūros departamento prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos 2019 m. lapkričio 15 d. gautą raštą Nr. 12.5-SI-1494 „Dėl teikiamos socialinės globos kokybės vertinimo“, Socialinių paslaugų priežiūros departamento prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos 2019 m. lapkričio 15 d. gautą pažymą Nr. 49 „Dėl Grūžių vaikų globos namų teikiamos socialinės globos kokybės vertinimo“, įstaigos teikiamos socialinės globos atitikties socialinės globos normų išvadų 8.2 punktą, kuriame nurodyta „Globos namuose šeimynose nėra įrengtų virtuvėlių, vaikai maistą gaminasi Globos namų bendroje virtuvėje“. Buvo įrengtos 2 virtuvės, įsigyta virtuvėms reikalinga įranga, padaryti baldai. Dėl virtuvių įrengimo buvo reikalinga įrengti naujus san. mazgus, dėl jų pirktos reikalingos ūkinės prekės. Pavėsinių stogų perdengimui pirka skarda ir kitos priemonės.

#### 5. VAIKŲ GLOBOS NAMUOSE VYKDYTI PROJEKTAI

2020 metais buvo vykdomi šie projektai:

✓ Pasvalio rajono savivaldybės visuomenės sveikatos rėmimo specialiosios programos priemonių tęstinis **projektas „Kartu mes galime – III“**. Gautas projekto finansavimas **1300,00 Eur**. Projekto prioritetas – psichinės sveikatos stiprinimas (patyčių prevencija, savižudybių prevencija, priklausomybių prevencija). Ši programa buvo skirta Globos namų globotiniams ir Šeimos krizių centro socialinių paslaugų gavėjams.

✓ Vaikų ir jaunimo socializacijos tęstiniai projektai „Išlaisvink mintis gamtoje – II“ Gautas projekto finansavimas **800,00 Eur.**, „Išlaisvink mintis gamtoje – III“ gautas projekto finansavimas **750,00 Eur.**

**Vykdamas laimėtus Projektus buvo pasiekti šie rezultatai:**

- ✓ Vaikai turiningai leido laisvalaikį atostogų metu;
- ✓ Stipresni vaikų bendravimo ir bendradarbiavimo įgūdžiai, kultūringas elgesys;
- ✓ Geresnis vaikų globos namų mikroklimatas;
- ✓ 11 darbuotojų mokymai „Vaikų socialinių įgūdžių ugdymas netinkamo elgesio korekcijos procese“;
- ✓ 21 specialistui mokymai „Savęs stiprinimo ir savipagalbos principai“;
- ✓ Vaikų susitikimas su psichologu „Nežinau kaip padėti sau ir kitiems“
- ✓ Kūrybinės dirbtuvėlės: kalėdinių atvirukų, eglutės žaislų gamyba, plastilino ir modelino dirbinių gamyba ir dekoravimas. Darbelių parodos organizavimas;
- ✓ Paskaitos apie psichoaktyvių medžiagų poveikį jaunam, bręstančiam organizmui. Aptarti mitai ir faktai apie alkoholį. Prisiminti sveikos gyvensenos ypatumai;
- ✓ Pažintinės kelionės į Pakruojo dvarą ir jo apylinkes, ekskursija į Kauną.
- ✓ Edukacinės 3 pamokos „Molio paslapy“.

## 6. VAIKŲ GLOBOS NAMŲ PARAMA

Globos namai yra labdaros, paramos gavėjai, priima labdarą – paramą, kuri gaunama pinigineis lėšomis, materialinėmis vertybėmis iš paramą teikiančių įstaigų. Visa tai panaudojama vaikų sveikatos gerinimui, edukacinei veiklai bei turiningo laisvalaikio organizavimui ir savarankiškų įgūdžių formavimui.

### 6.1. Gauta parama.

Gauta labdara – parama 2020 m.	Gautos priemonės Covid – 19
Pasvalio rajono savivaldybės administracija	255,62
<b>Iš viso:</b>	<b>255,62</b>

Pasvalio rajono savivaldybės administracija – 255,62 Eur. Gautos apsaugos priemonės dėl Covid – 19 (respiratoriai, vienkartinės, daugkartinės kaukės, chalatai, akiniai, paviršiaus dezinfekavimo skystis).

## 7. KITA 2020 METŲ DARBINĖ VEIKLA

Parengtas karantino COVID-19 laikotarpiu veiksmų veiklos planas, patvirtintas Globos namų direktoriaus 2020 m. balandžio 1 d. įsakymu Nr. V-23; Rekomendacijos darbuotojams,

patvirtintos Globos namų direktoriaus 2020 birželio 18 d. įsakymu Nr. V-44; Taisyklės globotiniams, patvirtintos Globos namų direktoriaus 2020 gegužės 18 d. įsakymu V-31; Veiklos organizavimo darbo aprašas, patvirtintas Globos namų 2020 gruodžio 29 d. įsakymu Nr. V-100 “Dėl Globos namų socialinių paslaugų teikimo karantino COVID-19 laikotarpiu veiklos organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo”.

Organizuota civilinės saugos funkcinės pratybos.

Pravesti įvadiniai (5), periodiniai darbų saugos ir sveikatos (11), bei priešgaisrinės saugos (11) instruktavimai naujai priimtiems ir dirbantiems darbuotojams.

Darbuotojams suorganizuotas seminaras Globos namuose 40 val. “Psichikos sveikatos kompetencijų didinimas įmonių darbuotojams“ (psichoemocinio raštingumo kompetencijų stiprinimas, psichinės sveikatos krizių valdymas, vaikų ir paauglių savęs žalojimas, kriziniai išgyvenimai, perdegimo sindromas, kova su stresu ir kt.)

Socialiniams darbuotojams suorganizuoti supervizijų ir savipagalbos mokymai .

Praplėstas Šeimos krizių centras. Įrengti papildomai 2 kambariai. Paslaugų gavėjai apgyvendinami 12-oje kambarių.

Grūžių vaikų globos namuose socialinio darbo praktiką atliko studentai iš Panevėžio kolegijos, Šiaulių universiteto.

Globos namų pastatui atlikti stogo remonto darbai.

Globos namų dvejose šeimynose įrengta 2 atskiros virtuvėlės, atnaujinti baldai, buitinė technika, aprūpinta indais.

## 8. ŠEIMOS KRIZIŲ CENTRO PADALINYS

### 8.1. Šeimos krizių centro struktūra.

Eil. Nr.	Pareigybės pavadinimas	Etatų skaičius 2018 m. sausio 1 d.	Etatų skaičius 2019 m. sausio 1 d.	Etatų skaičius 2020 m. gruodžio 31 d.
1.	Administracija (direktorius, direktoriaus pavaduotojas socialiniams reikalams, vyr. buhalteris, administratorius)	1,75	1,75	1,75
2.	Socialiniai darbuotojai	1	1	1
3.	Socialiniai darbuotojai šeimos krizių centre	6	6	5
4.	Bendrosios praktikos slaugytoja	0,5		-
5.	Psichologas	0,5		-
6.	Socialinių paslaugų užimtumo specialistas	1	1	-
7.	Kiti darbuotojai (kompiuterių specialistas, darbininkas, ūkvedys, vairuotojas.)	1	1,75	1,75
	<b>Iš viso:</b>	<b>11,75</b>	<b>10,5</b>	<b>9,5</b>

Krizių centro padalinyje 2021 m. numatoma atleisti 2 socialinio darbuotojo padėjėjus.

## 8.2. Darbuotojų išsilavinimas.

Pareigybės pagal struktūrą	Fizinių asmenų skaičius	Auštasis universitetinis išsilavinimas	Aukštasis neuniversitetinis išsilavinimas	Aukštesnysis	Profesinis
Administracija	4	3	1		
Socialiniai darbuotojai	1		1		
Socialinio darbuotojo padėjėjai krizių centre	6	2		1	3
Ūkvedys	1				1
Kiti darbuotojai	1			1	
<b>Iš viso:</b>	<b>13</b>	<b>5</b>	<b>2</b>	<b>2</b>	<b>3</b>

2020 m. 1 socialinio darbuotojo padėjėja mokosi Panevėžio valstybinėje kolegijoje.

## 8.3. Darbuotojų kvalifikacijos kėlimas (val.)

Kvalifikacijos kėlimo mokymai	Periodiniai mokymai (val.)	Kiti mokymai (val.)	Specialistų skaičius
Administracija		151	4
Socialiniai darbuotojai	40	164	6
<b>Iš viso:</b>	<b>40</b>	<b>315</b>	<b>10</b>

Šeimos krizių centre dirbantys socialiniai darbuotojai ir jų padėjėjai kasmet dalyvauja 16 valandų profesinės kompetencijos tobulinimo programose. 2020 m. darbuotojai kėlė kvalifikaciją ir dalyvavo įvairiuose mokymuose 315 val., vienam darbuotojui teko 31 val. Pagal užimamas pareigas darbuotojai dalyvavo kvalifikacijos kėlimo mokymuose: savižudybių rizikos vertinime, teikiant pirmą psichologinę pagalbą; streso įveiką naudojant dėmesingumo įsisąmoninimo praktikas; komandinis darbas siekiant įstaigos tikslų, 5 darbuotojų dalyvavo savipagalbos grupėse.

## 9. ŠEIMOS KRIZIŲ CENTRO FINANSAVIMAS

Šeimos krizių centras yra finansuojamas iš savivaldybės biudžeto lėšų. Gautų lėšų ir gautų asignavimų panaudojimas pateikiamas 9.1 ir 9.2. lentelėse

### 9.1. Gauti asignavimai.

	2019 m. Eur		2020 m. tūkst. Eur	
	Iš viso	Iš jų	Iš viso	Iš jų
		Krizių centrui		Krizių centrui
Iš Savivaldybės biudžeto	156,4	156,4	174,3	174,4



Surinkta iš gyventojų (lankytojų) už mokamas socialines paslaugas: 5.1. trumpalaikė socialinė globa krizių atveju 5.2. socialinės priežiūros paslaugos, teikiant kompleksinę priežiūrą	18,9	18,9	1,4	1,4
Kitų finansavimo šaltinių (2 % GPM, parama ir pan.)	-	-	-	-
Pajamos už suteiktas paslaugas (maitinimo, transporto paslaugos)	0,3	0,3	0,2	0,2
<b>Iš viso:</b>	<b>175,6</b>	<b>175,6</b>	<b>176,0</b>	<b>176,0</b>

2020 m. vasario 26 d. sprendimu Nr.T1-28 „Dėl Pasvalio rajono savivaldybės 2020 metų biudžeto patvirtinimo“, patvirtinta asignavimai pagal programas Šeimos krizių centro išlaikymas – finansavimo šaltinis: Savivaldybės savarankiškomis funkcijoms finansuoti – 148600,00 Eur; Teikiamoms paslaugoms finansuoti – 400,00 Eur.

2020 m. rugsėjo 30 d. sprendimu Nr.T1-167 „Dėl Pasvalio rajono savivaldybės 2020 metų biudžeto patvirtinimo“, patvirtinta asignavimai pagal programas Šeimos krizių centro išlaikymas – finansavimo šaltiniai: Savivaldybės savarankiškomis funkcijoms finansuoti padidinta -11000,00 Eur.

2020 m. lapkričio 25 d. sprendimu Nr.T1-223 „Dėl Pasvalio rajono savivaldybės 2020 metų biudžeto patvirtinimo“, patvirtinta asignavimai pagal programas Šeimos krizių centro išlaikymas – finansavimo šaltinis: Savivaldybės savarankiškomis funkcijoms finansuoti padidinta – 10700,00 Eur.

2020 m. gruodžio 23 d. sprendimu Nr.T1-243 „Dėl Pasvalio rajono savivaldybės 2020 metų biudžeto patvirtinimo“, patvirtinta asignavimai pagal programas Šeimos krizių centro išlaikymas – finansavimo šaltinis: Savivaldybės savarankiškomis funkcijoms finansuoti padidinta – 4000,00 Eur , Teikiamoms paslaugoms finansuoti sumažinta – 200,00 Eur.

Iš gyventojų už transporto paslaugas surinkta 180,60 Eur Šios lėšos buvo panaudotos Šeimos krizių centro išlaikymui.

## 9.2. Gautų asignavimų panaudojimas.

	2019 m. tūkst. Eur		2020 m. tūkst. Eur	
	Iš viso	Iš jų	Iš viso	Iš jų
		Krizių centrui		Krizių centrui
Darbo užmokestis	122,2	122,2	145,0	145,0
Sodra	1,8	1,8	2,1	2,1
Šildymas	3,1	3,1	3,4	3,4
Elektra	4,0	4,0	5,3	5,3
Šaltas vanduo	0,9	0,9	0,9	0,9

Ryšių paslaugos	0,6	0,6	0,6	0,6
Iš jų atsargos	4,1	4,1	4,3	4,3
Transportas	3,4	3,4	5,2	5,2
Medikamentai	0,2	0,2	0,2	0,2
Kvalifikacijos kėlimas	0,3	0,3	0,3	0,3
Ilgalaikio turto remontas			3,0	3,0
Ilgalaikio turto įsigijimas	12,2	12,2	0,0	0,0
Kitos paslaugos	1,1	1,1	2,7	2,7
Darbdavių socialinė parama	2,8	2,8	1,4	1,4
<b>Iš viso:</b>	<b>156,7</b>	<b>156,7</b>	<b>174,4</b>	<b>174,4</b>

Per 2020 m. ilgalaikio turto remonto darbai: sutvarkytas stogas (2299,00 Eur.), nupirktos trinkelės kiemo sutvarkymui (700,00 Eur).

2020 metams Šeimos krizių centro socialinių paslaugų gavėjui – 388,00 Eur. per mėnesį patvirtinta Pasvalio rajono savivaldybės tarybos 2020 m. balandžio 6 d. sprendimu Nr. T1-72 „Dėl socialinių paslaugų kainų nustatymo“.

### 9.3. Lėšų sąnaudos Šeimos krizių centro vieno asmens išlaikymui (palyginimas)

	2019 m.		2020 m.	
Vidutinis gavėjų skaičius per metus	32		32	
Gavėjų skaičius metų pabaigoje	12		15	
1 asmens išlaikymo nustatyta/faktinė kaina Eur/mėn.	306,00	373,41	388,00	454,19

Vieno asmens išlaikymo kainos padidėjimą lėmė automobilio „FORD TRANSIT TOURNEO“ remontas bei lėšos kurui. Dėl išaugusio vidutinio gavėjų skaičius per metus, ženkliai daugiau sunaudota lėšų elektrai, vandeniui (skalbimo mašinos, rūbų džiovyklos, šaldytuvai, televizoriai, elektrinės viryklės). Į priešmokyklinės/ikimokyklinės įstaigas Joniškėlyje ir Narteikiuose, Pajiešmeniuose buvo vežiojami vaikai (7-15). Atnaujinti virtuvės krizių centro reikmenys (indai, mėsmalė, mikrobangų krosnelė, tarkavimo mašina, smulkintuvas, virduliai, kaitlentė, šaldytuvai, televizoriai, roletai, užuolaidos, toršetai, komodos, spintos, rūbų kabyklos). Įrengti dar du kambariai, jie pilnai apstatyti būtiniaisiais baldais ir buitine technika.

### 9.4. Šeimos krizių centro gauta parama.

Gauta labdara – parama 2020 m.	Maisto produktai, prekės
Maisto bankas	3068,48 Eur

Pasvalio rajono savivaldybės administracija	12,89
<b>Iš viso:</b>	<b>3081,37 Eur</b>

Iš Maisto banko gauta maisto produktų už 3068,48 Eur (paramos kiekis 2660,63 kg), kurie buvo skirti globos namų gyventojams bei socialinių paslaugos gavėjams. Pasvalio rajono savivaldybės administracija – 12,89 Eur. Maisto produktai panaudoti Krizių centro paslaugų gavėjams.

Per 2020 m. buvo suteiktos socialinės priežiūros paslaugos 43 asmenims (14 suaugusių ir 29 vaikams). *52 - 129 - 30 v.*

Sulaukę pilnametystės asmenys, kuriems buvo teikta institucinė vaiko socialinė globa, pateikus motyvuotus prašymus, pritarus Pasvalio rajono tarybai, pilnametystės sulaukusiems asmenims buvo sudarytos galimybės gyventi vaikų globos namų padalinyje krizių centre. Krizių centre šiuo laikotarpiu gyvena 4 pilnamečiai jaunuoliai, 1 mama su vaiku, kuriems teikiamos socialinės priežiūros paslaugos. 2020 metais Krizių centre pagal Pasvalio rajono savivaldybės Tarybos 2020 m. rugpjūčio 26 T1-155 sprendimą „Dėl sutikimo pratęsti gyvenimo laikotarpį Pasvalio rajono Grūžių vaikų globos namuose“ buvo apgyvendinti 3 pilnametystės sulaukę asmenys, kuriems buvo teikiama institucinė vaiko socialinė globa.

Krizių centras socialinių paslaugų gavėjams socialinės priežiūros paslaugas, ugde ir palaikė socialinius, kasdieninio gyvenimo, asmens higienos, darbinius, maisto gaminimo, įgūdžius. Darbuotojai skatino pozityvų šeimos narių bendravimą, šeimos krizių centro gyventojų bendravimą ir bendradarbiavimą, buvo ieškoma konstruktyvių konfliktų sprendimo būdų. Visus metus buvo organizuojama teisinė, medicininė pagalba paslaugų gavėjams ir jų vaikams. Reikalui esant, buvo nukreipiami specialistų konsultacijoms. Šeimos krizių centre socialinių paslaugų gavėjams kuriama gyvenamoji aplinka: saugi ir palaikanti, jauki ir patogi, kuo artimesnė namų aplinkai. Šeimos gyvena atskiruose kambariuose, kurie apstatyti būtiniaisiais baldais, elektriniais buities prietaisais. Paslaugų gavėjų patogumui įrengta moderni virtuvė, kurioje yra visi reikalingi baldai, elektriniai prietaisai, indai ir maisto gaminimo įrankiai. Veikia skalbykla, kurioje yra pakankamai skalbimo ir džiovinimo įrangos. Šeimos krizių centre įrengtas žaidimų kambarys su televizoriumi, kompiuteriais, knygomis ir vaikų žaislais. Moterys gali mokytis megzti, siuvinėti, siūti. Visus metus buvo organizuojamas turiningas šeimų laisvalaikis: išvykos, renginiai, švenčių ir įsimintinų dienų paminėjimas, įvairios veiklos poilsio zonose (stalo žaidimai, dailės terapija, pokalbiai ir diskusijos) Aktyviai naudojamos vietinės mokyklos sporto sale, kaimo biblioteka, dalyvaujama kaimo bendruomenės gyvenime. Trys šeimos krizių centre gyvenančios moterys mokosi dieniniuose mokymo centrų skyriuose, visi vaikai nuo 3 metų amžiaus lanko ikimokyklines vaikų ugdymo įstaigas. Teikiamos pavėžėjimo paslaugos. Paslaugų gavėjams buvo užtikrinta psichologinė

pagalba, vyko pozityvios tėvystės užsiėmimai, sudarytos sąlygos asmenų ir jų vaikų saugumui, teisių ir teisėtų interesų apsaugai. Stiprinamas pasitikėjimas savimi, sudaromos sąlygos atkurti prarastus ryšius su šeima, artimaisiais, skatinama aktyviai dalyvauti socialiniame gyvenime. Buvo sudaromos sąlygos asmeniui (šeimai) ugdyti, palaikyti ir stiprinti gebėjimus savarankiškai spręsti iškilusias socialines problemas, padėti įveikti socialinę atskirtį bei rengti juos savarankiškam gyvenimui ir sėkmingai integracijai į visuomenę, skatinant planuoti savo pajamas ir išlaidas, taupyti savarankiško gyvenimo pradžia. Suteikta nuolatinė pagalba planuojant didesnius ir kasdieninius pirkinius. Organizuojamos šeimų savipagalbos grupės (ne rečiau kaip 1 kartą per mėnesį), nuolat vyksta individualus darbas su paslaugų gavėjais: tai individualūs pokalbiai, socialinio darbuotojo konsultacijos (ne mažiau kaip 2 konsultacijos per savaitę) Šeimos krizių centro darbuotojų ir klientų santykiai grindžiami pasitikėjimu, nuoširdumu, atvirumu ir konfidencialumu. Siekiant atkurti ir palaikyti paslaugų gavėjų, jų šeimų ir artimųjų ryšius centro darbuotojai bendradarbiavo su jų šeimos nariais bei jų artimaisiais.

Nuolat palaikomas ryšys su Pasvalio rajono savivaldybės administracijos Socialinės paramos ir sveikatos skyriaus specialistais, Pasvalio rajono socialinių paslaugų centro Šeimos padaliniu, atvejo vadybininkais, seniūnijų socialiniais darbuotojais, dirbančiais su šeimomis. Ne rečiau kaip 1 kartą per mėnesį vyko posėdžiai, kurių metu buvo sudaromi, peržiūrėti bei papildomi individualūs socialinės pagalbos ir priežiūros planai, operatyviai ir kvalifikuotai teikiama pagalba moterims, atsidūrusioms krizinėse situacijose. Laiku išsamiai rašomi ir pildomi socialinių paslaugų gavėjų individualūs socialinės priežiūros ir pagalbos planai, kita būtina dokumentacija.

Šeimos krizių centras visus metus dirbo kryptingai ir nuosekliai, kad socialinių paslaugų gavėjai, išsprendę savo problemas ir įveikę krizines situacijas, gebėtų atkurti prarastus ryšius su savo šeimomis, artimaisiais, aplinka ir galėtų sėkmingai funkcionuoti ir integruotis visuomenėje.

**9.5. Paslaugų rūšys ir jų skaičius krizių centre:** Informavimas – 97 kartai; Konsultavimas – 397 kartai; Apgyvendinimas – 16 kartų; Tarpininkavimas ir atstovavimas – 167 kartų; Psichologinė pagalba – iš viso: 91 kartas; Psichologinė pagalba suaugusiems – 78 kartai; Psichologinė pagalba vaikams – 13 kartų; Pozityvios tėvystės mokymai – 2 asmenims 16 val.; Socialinių ir savarankiško gyvenimo įgūdžių ugdymas – 537 kartai; Aprūpinimas būtiniausiais rūbais ir avalyne -56 kartai; Parama maisto produktais iš „Maisto banko“ – 18 kartų; Asmens higienos ir priežiūros paslaugos – 267 kartai; Teisinės pagalbos organizavimas – 41 kartas; Medicininės pagalbos organizavimas – 136 kartai; Darbinės veiklos organizavimas – 112 kartų; Suorganizuotos šeimos savipagalbos grupės – 13 kartų; Suorganizuotos šventės – 11 kartų; Finansinio raštingumo įgūdžių ugdymas – 155 kartai; Turiningo šeimos laisvalaikio organizavimas – 102 kartai.

organizuoti vaikui bendruomenines socialinės paslaugas, atitinkančias individualius vaiko poreikius ir skatinančias vaiko savarankiškumą, visapusišką dalyvavimą visuomenėje bei socialinę įtrauktį, užtikrinti vaiko teisių ir teisėtų interesų apsaugą ir jį atstovauti. Užtikrinti vaikams tinkamą pagalbą bei visavertį dalyvavimą visose gyvenimo srityse, sudarant galimybes naudotis visomis vaikams skirtomis programomis ir (ar) kompleksiškai teikiamomis paslaugomis bendruomenėje, dalyvauti visų pakopų ugdymo sistemoje ir neformaliojo švietimo, saviugdosa, kūrybinėje veikloje. Vaikams bus sudarytos sąlygos kiek įmanoma daugiau darbo, namų ūkio, biudžeto tvarkymo, maisto gaminimosi įgūdžių, gyvenamųjų patalpų ir aplinkos tvarkymosi, drabužių skalbimo, lyginimo, taisymo, mokymosi naudoti buitine technika, maisto produktų įsigijimo, naudojimosi visuomeniniu transportu, naudojimosi banko paslaugomis, ypač elektroniniu banku, elektroniniais valdžios vartais, sumokėjimui už paslaugas, išmokų ir mokesčių mokėjimo ir deklaravimu. BVGN dirbs 2 socialiniai darbuotojai ir 4 socialinių darbuotojų padėjėjai. Bus organizuojama darbuotojų atranka, siekiant išvengti darbuotojų kaitos bei užtikrinant aplinką, pagrįstą vaikų ir darbuotojų pasitikėjimu, geranoriškumu ir pagarba. Darbuotojai supažindinami su vaikų teisių įstaigoje užtikrinimo tvarka.

## **11.2. Tęsti socialinės priežiūros paslaugas:**

**11.2.1. Organizuoti ir teikti vaiko laikinąją priežiūrą, bet kurią savaitės dieną, bet kuriuo paros metu, taip pat švenčių ir poilsio dienomis.** Globos namų padalinyje Krizių centre organizuojama vaiko laikinoji priežiūra. Sudarytos tinkamos gyvenimo sąlygos vaikui ir jo tėvams ar kitiems vaiko atstovams pagal įstatymą, kurioje tinkamai tenkinami pagrindiniai vaiko raidos poreikiai. Užtikrinama, kad vaiko tėvai ar kiti vaiko atstovai pagal įstatymą, gali vykdyti kitus savo įsipareigojimus (darbo, užtikrinti vaiko dalyvavimą mokymosi ir ugdymosi procese).

### **11.2.2. Šeimoms patekusioms į krizinę situaciją, teikti socialinės priežiūros paslaugas.**

Krizių centre organizuojama ir teikiama pagalba (socialinė, psichologinė) asmenims ir jų šeimoms, išgyvenantiems krizinę situaciją ar patyrusiems stiprius emocinius išgyvenimus, socialinių įgūdžių ugdymas ir palaikymas bei atkūrimas, bei bendrosios socialinės paslaugos asmenims, neturintiems gyvenamosios vietos ar dėl patirto smurto, prievartos ar kitų priežasčių, siekiant atkurti asmens savarankiškumą, prarastus socialinius ryšius ir padėti integruotis į visuomenę.

**11.2.3. Teikti socialines paslaugas sulaukusiam pilnametystės asmeniui, kuriam buvo teikta institucinė vaiko socialinė globa.** Paslaugos teikimo principas – su kiekvienu jaunuoliu individualiai dirba globos atvejo vadybininkas, kuris ištiria poreikius, padeda jaunuoliui numatyti ir vykdyti savo tikslus, kad pajėgtų savarankiškai gyventi visuomenėje. Pagrindinis tikslas – suteikti jaunuoliams sparnus: siekti išsilavinimo, įsitvirtinti darbo rinkoje, suteikti galimybes savarankiškai ir atsakingai tvarkyti asmeninį gyvenimą. Jaunuoliams būtų prieinama ir suteikiama reikalinga konsultacinė, psichosocialinė ir kita pagalba bei tikslinės paslaugos, siekiant šių jaunuolių

**9.6. Metų veikla:** Išvyka į kino teatrą Panevėžyje. Kino filmo „Importinis jaunikis“ peržiūrai; Pažintinė išvyka į Pakruojo dvarą; Vykdoma projektinė veikla „Kartu mes galim III“ išvyka po žymias Biržų krašto vietas; Išvyka į Anykščius ir Ignaliną. Aplankyti apžvalgos bokštai, Lajų takas, Anykščių Šv. Mato bažnyčia, bokštas; Poilsinė išvyka prie Mūšos upės, Skalių kalno. Renginys Pasvalio M. Katiliškio viešojoje bibliotekoje „Pažink Pasvalį ir jo apylinkes per penkias dienas“. Penkių susitikimų ciklas; Vykdomo projekto „Kartu mes galim III“ dalyvavimas veikloje: vaistažolių rinkimas, džiovinimas, pakavimas; Kiemo švarinimo darbai, gėlių ir augalų priežiūra kieme; Žygiai po apylinkių žymias vietas; Atsargų ruošimo žiemai pamokėlės; Mandalų gamyba iš gamtinės medžiagos; Stalo žaidimų ir dėlionių popietė; Pažintinė – poilsinė kelionė į Raubonių parką; Sveikuoliškų mišrainių gamybos popietė; Kalėdinių atvirukų ir puošmenų Gamyba.

**9.6. Užsiėmimai Šeimos krizių centre:** „Švarūs dantys – sveiki dantys“, „Covid-19. Ką būtina žinoti“; „Viskas apie rūkymo žalą“; „Piniginės reikalai“, „Pinigų taupymo būdai ir galimybės“.

**9.7. Valstybinių švenčių ir įsimintinų kalendorinių dienų minėjimas:** Vaikų piešinių paroda „Mano gimtinės spalvos“, skirta Vasario 16-osios dienai paminėti; Šv. Velykų šventė; Renginys „Sveikinam Mamytę“, skirtas Motinos dienai; Renginys „Kaimynų diena“; Renginys „Kodėl žiba tiek žvakelių“, skirta mirusiųjų dienai paminėti; Renginys „Pyragų diena“; Šv. Kūčių vakarienė; Šv. Kalėdų rytmetis. Kalėdiniai pietūs; Naujųjų Metų sutiktuvės.

## **10. VYKDOMOS VEIKLOS IŠVADOS IR PASIŪLYMAI:**

Vykdoma veikla atitinka įstaigos pagrindinius uždavinius.

## **11. 2021 M. NUMATOMI ĮSTAIGOS VEIKLOS PRIORITETAI:**

### **11.1. Plėtoti bendruomenines paslaugas vaikams, netekusiems tėvų globos.**

**11.1.1. Įkurti šeimos modelio bendruomeniniai vaikų globos namai (toliau - BVGN), vaikams netekusiems tėvų globos.** Gyvename laikotarpyje, kuriame laipsniškai atsisakome institucinės vaikų globos, pereidami prie BVGN modelio. BVGN – pagal šeimai artimos aplinkos modelį veikiančys vaikų globos namai, įsteigti atskirose patalpose (name) bendruomenėje, skirti likusiems be tėvų globos vaikams, neįgaliems vaikams ar vaikams turintiems kitų specialių poreikių iki 8 vaikų.

**11.1.2. Šeimos modelio bendruomeninių vaikų globos namų paslaugų teikimas ir koordinavimas, teikiamos globos kokybės užtikrinimas.** BVGN veiklos tikslas - užtikrinti globojamam ir šiuose namuose apgyvendintam vaikui globos (rūpybos), ugdymo, sveikatos, socialines paslaugas, sudaryti jam tinkamas artimas šeimai gyvenimo sąlygas ir aplinką, kurioje jis galėtų saugiai augti, tobulėti ir pasiruošti savarankiškam gyvenimui bendruomenėje, užtikrinti ir

sėkmingos adaptacijos bendruomenėje, pereinant į savarankišką gyvenimą.

Sulaukę pilnametystės asmenys, kuriems buvo teikta institucinė vaiko socialinė globa, pateikus motyvuotus prašymus, pritarus Pasvalio rajono tarybai, asmenims buvo sudarytos galimybės gyventi vaikų globos namų padalinyje Krizių centre.

Direktorė



Danutė Kazickienė